

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้ง “กองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า” เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2550 และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการจัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2550 โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมผู้แทนโรงไฟฟ้าร่วมกับนายอำเภอ และผู้แทนกระทรวงพลังงาน เพื่อกำหนดจำนวนกองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จำนวนและแนวทางในการสรรหากรรมการ ผู้แทนภาคประชาชน และจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และประกาศให้ประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าทราบ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าระยอง และการบริหารจัดการมีความจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยใช้การจัดทำแผนพลังงานทดแทนในพื้นที่กองทุนไฟฟ้า ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาพลังงานทดแทน ที่ชุมชนสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อการพึ่งตนเองด้านพลังงาน และการส่งเสริมด้านพลังงานทดแทน นำไปสู่ปัญหาที่แตกต่างกันของพื้นที่รอบโรงไฟฟ้ากับพื้นที่อื่น ซึ่งนำไปสู่สิ่งที่ยากจะศึกษา เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิต “อยู่ดีมีสุข” ของคนในชุมชน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมพลังงานทดแทนภายใต้บริบทในพื้นที่โรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มนำการจัดทำแผนพลังงานทดแทนในพื้นที่โรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพพลังงานทดแทนในพื้นที่และองค์ความรู้ โดยเน้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้พลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เกิดการพัฒนาทางด้านพลังงานทดแทนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง ซึ่งสมควร นำมาเป็นต้นแบบต่อการพัฒนางานพลังงานทดแทน เพื่อการขยายผลต่อการดำเนินงานครั้งต่อไป

2. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ในกระบวนการขับเคลื่อนแผนพลังงานทดแทนชุมชน เพื่อสนองตอบต่อความ “อยู่ดีมีสุข” ของคนในชุมชน
3. ชุมชนสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ของตนเอง มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อทางด้านพลังงานทดแทน
4. ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเกิดการต่อยอดของแผนพลังงานทดแทน เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไป
5. เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจในบทบาทของการพัฒนาพลังงานทดแทนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ดำเนินงานจำนวน 35 ชุมชน รัศมี 5 กิโลเมตร รอบเขต นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงรายชื่อชุมชนกลุ่มเป้าหมายรอบโรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง

พื้นที่อำเภอ	ลำดับที่	พื้นที่รายชื่อชุมชน
อำเภอเมืองฯ	1	ชุมชนสำนักกะบาก
	2	ชุมชนมาบชลูด
	3	ชุมชนตลาดมาบตาพุด
	4	ชุมชนบ้านบน
	5	ชุมชนชอ่ยร่วมพัฒนา
	6	ชุมชนหนองบัวแดง
	7	ชุมชนหนองน้ำเย็น
	8	ชุมชนคลองน้ำหนู

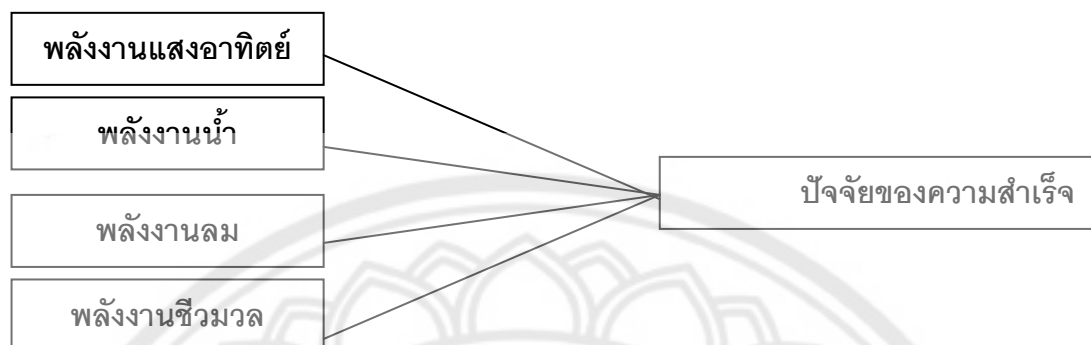
ตาราง 1 (ต่อ)

พื้นที่อำเภอ	ลำดับที่	พื้นที่รายชื่อชุมชน
	8	ชุมชนคลองน้ำหูก
	9	ชุมชนกรอกกายชา
	10	ชุมชนวัดโสภณ
	11	ชุมชนเขาดิน
	12	ชุมชนเขาไผ่
	13	ชุมชนหนองแพบ
	14	ชุมชนเกาะกก-หนองแดงเม
	15	ชุมชนตากวน -อ่าวประดู่
	16	ตำบลทับมา
	17	ตำบลเนินพระ
	18	ชุมชนชอยคีรี
	19	ชุมชนห้วยโป่งใน 1
	20	ชุมชนห้วยโป่งใน 2
	21	ชุมชนห้วยโป่งใน 3
	22	ชุมชนมาบยา

ตาราง 1 (ต่อ)

พื้นที่อำเภอ	ลำดับที่	พื้นที่รายชื่อชุมชน
	23	ชุมชนหนองหวายโสม
	24	ชุมชนบ้านล่าง
	25	ชุมชนตลาดห้วยโป่ง
	26	ชุมชนชากลูกหญ้า
	27	ชุมชนบ้านพลง
	28	ชุมชนอิสลาม
	29	ชุมชนวัดมาบตาพุด
	30	ชุมชนชอยประปา
	31	ชุมชนเนินพยอม
	32	ตำบลมาบข่า
อำเภอบ้านฉาง	33	ตำบลบ้านฉาง
อำเภอนิคมพัฒนา	34	ชุมชนมาบข่า-มาบโน
	35	ชุมชนมาบข่า (สำนักอ้ายงอน)

สมมติฐานของการวิจัย

ภาพ 1 แสดงปัจจัยของความสำเร็จ

การพัฒนาพลังงานทดแทนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าจังหวัดระยอง ต้องอาศัยปัจจัยหรือรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จการจัดทำแผนพลังงาน